

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
5.Bhar.268/2015/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2016. év február hó 26. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A garázdaság büntette miatt I. r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 14.Bf.533/2014/7. számú ítéletét III. r. vádlott tekintetében megváltoztatja.

A vádlott terhére megállapított bűncselekményeket egységesen 2 rendbeli, társtettesként elkövetett közösség tagja elleni erőszak büntettének [Btk. 216. § (2) bekezdés, (3) bekezdés b) és e) pont] minősíti.

A vádlott szabadságvesztését 2 (kettő) évre, a közügyektől eltiltás tartamát ugyancsak 2 (kettő) évre enyhíti.

A vádlott a büntetése fele részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét III. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A Gödöllői Járásbíróság a 2014. február 14. napján kihirdetett 8.B.856/2013/22. számú ítéletével I.r., II.r. és III.r. vádlottak bűnösségét 1 rb. garázdaság büntettében [Btk. 339.§ (1) és (2) bekezdés a) és d) pont], és 1 rb. zaklatás vétségében [Btk. 222.§ (2) bekezdés a) pont] állapította meg akként, hogy a bűncselekményeknek I.r. és III.r. vádlottak társtettesei, II.r. vádlott a garázdaság büntettének bűnsegéde, míg a zaklatás vétségében szintén társtettes.

I.r. és III.r. vádlottakat személyenként 1 év 3 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, megállapítva, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és abból a büntetés kétharmad részének letöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

II.r. vádlottat 9 hónap szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte, megállapítva, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és abból a büntetés kétharmad részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Mindhárom vádlott szabadságvesztés büntetésébe beszámítani rendelte a vádlottak által előzetes letartóztatásban töltött időt, rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítéletét II.r. vádlott és védője tudomásul vette, ellene az ügyész a vádlottak terhére súlyosabb büntetés kiszabása, illetve I.r. és III.r. vádlottak, és a III.r. vádlott védője felmentés, az I.r. vádlott védője pedig a cselekmény téves minősítése és a büntetés enyhítése céljából jelentett be fellebbezést.

A fellebbezések folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2015. június 23. napján tartott nyilvános ülésen kihirdetett 14.Bf. 533/2014/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.

A vádlottak cselekményét társtettesként elkövetett közösség tagja elleni erőszak büntettének [Btk. 216.§ (1) és (3) bekezdés b) és e) pont] minősítette, III.r. vádlott bűnösségét további testi sértés vétségében [Btk. 164.§ (1) és (2) bekezdés] is megállapította. I.r. és II.r. vádlott szabadságvesztését személyenként 2 év 3 hónapra, közügyektől eltiltásukat 4 évre, III.r. vádlott szabadságvesztését 2 év 8 hónapra, közügyektől eltiltását ugyancsak 4 évre súlyosította.

Pontosította az előzetes letartóztatás beszámításának időtartamára vonatkozó rendelkezést, pótolta a II.r. vádlott személyi igazolványának számát, rendelkezett továbbá a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség II.r. vádlott általi viseléséről.

A másodfokú bíróság III.r. vádlott részére az ítélete ellen a Be. 386.§ (1) bekezdése alapján fellebbezési jogot biztosított, míg az ítélet a további vádlottak tekintetében a kihirdetése napján jogerőre emelkedett.

A másodfokú bíróság ítélete ellen III.r. vádlott és védője megalapozatlanság miatt, eltérő jogi minősítés és a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen az első- és másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

Kifejtette, hogy bár a másodfokú nyilvános ülésen a sértetti jogi képviselő úgy nyilatkozott, miszerint a felek között egyéb büntetőügyek is folyamatban vannak, az eljáró bíróságok nem tettek eleget ügyfelderítési kötelezettségük körében ezen iratok beszerzésének. Ily módon a cselekmény tényleges motívumát sem állapította meg megalapozottan, ezért megítélése szerint nincs lehetősége a harmadfokú bíróságnak az ítélet érdemi vizsgálatára.

Másodlagosan hivatkozott a Fővárosi Bíróság 19.P.26.453/20117/126. számú ítéletére, amellyel a bíróság szervezet1-et betiltotta. Így nyilvántartásba nem vett utódszervezete, a szervezet2 közösségéhez tartozás még a vád bizonyítottsága esetén sem élvezhet jogvédelmet, azaz a cselekmény helyes minősítése garázdaság. Emellett azonban a zaklatás bűnhalmazatban nem állapítható meg, hiszen a BH2013. 294. számú eseti döntés alapján, amennyiben a szitkozódás az indulat kifejezését, levezetését szolgálja, és nem célzatosan fenyegető, félelemkeltő, az ilyen kijelentések külön bűncselekményt nem valósítanak meg.

A testi sértés vonatkozásában pedig az elsőfokú bíróság jogi okfejtését osztotta abban, hogy az ügyészség vád képviseletének átvételére irányuló kifejezett nyilatkozatának hiánya miatt a másodfokú bíróság törvényes vád hiányában állapította meg védenca felelősségét.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a helyes jogi minősítés mellett lényegesen enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.790/2015/1. számú átiratában a fellebbezéseket törvényben kizártnak tartotta. Kifejtett álláspontja szerint a harmadfokú eljárás törvénybe iktatását az indokolta, ha az elsőfokú és a másodfokú bíróság a bűnösség kérdésében eltérő álláspontra jut, lehetőség legyen a jogorvoslatra. Úgy a vád, mint az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása tartalmazta a testi sértés alapjául szolgáló tényállást, nevezetesen, hogy III.r. vádlott a nála lévő fokossal sértettl felé ütött, de az I. számú tanút találta el, aki ennek következtében 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett el. Ezzel az elsőfokú bíróság a vádat kimerítette, jogi álláspontja azonban eltérő volt. A másodfokú bíróság ezzel szemben ugyanazon tényállás mellett állapította meg, hogy a vádlott egy cselekményével több bűncselekményt valósított meg. Ez nem további büntetőjogi felelősséget megállapító, hanem a vádlott terhére megállapított bűncselekményt eltérően minősítő rendelkezés, s mint ilyen, nem nyitja meg a fellebbezés lehetőségét. Mindezek alapján a fellebbezések elutasítására tett indítványt.

A harmadfokú nyilvános ülésen a vádlott védője írásban indokolt fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta.

Nyomatékosan utalt arra, hogy a szervezetl a Kúria határozatának fényében jogvédelmet nem élvezhet, ezért nem valósulhat meg a közösség tagja elleni erőszak a sértettek sérelmére, hanem csak a garázdaság. A sértettek és a vádlottak közötti konfliktus kiváltó oka sem a sértettek hovatarozása, illetve a településl-en lebonyolított rendezvény volt, hanem a sértettek kutyájának a II.r. vádlott gyermeke elleni támadása, ezért a motívum alapján szintén nem kerülhet szóba a garázdaságon kívüli más bűncselekmény.

A büntetés enyhítése körében arra hivatkozott, hogy védenca a cselekményét megbánta, a sértettől bocsánatot kért, vele rendeződött a kapcsolata. Négy gyermek eltartásáról köteles gondoskodni, és a jelentős időmúlás is a javára értékelendő. A vádlott munkaviszonyával kapcsolatos okiratot is csatolt.

Mindezekre tekintettel a kiszabott büntetés jelentős enyhítését indítványozta akként, hogy az előzetes letartóztatásban töltött idő beszámításával a III. r. vádlott büntetése már kitöltöttnek minősüljön. Emellett annak megállapítását is kérte, hogy III. r. vádlott a büntetése fele részének letöltését követően részesülhessen a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményében.

Az ügyész perbeszédében az írásbeli előterjesztését változatlanul fenntartva az ügy érdemére vonatkozóan indítványt nem tett, a vádlott és védője fellebbezésének elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint a következetes bírói gyakorlat alapján a jelen esetben nem nyílt meg a harmadfokú eljárás lehetősége, mert nem a bűnösség kérdésében jutott a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő álláspontra, hanem ugyanazon tényállás szerinti cselekményeket másképp minősítette. Ezt támasztják alá a 3/2007. Büntető jogegységi határozatban, a BH2014.44. számú jogesetben, valamint a BH2013.298. számú jogesetben foglaltak is.

A III. r. vádlott felszólalásában megbánásának adott hangot, és annak, hogy a sértettel már nincs közöttük haragos viszony.

A harmadfokú nyilvános ülésen jelen volt sértettl felszólalásában cáfolta a vádlott által elmondottakat, hangsúlyozta, hogy nem békültek ki, nem is beszélnek egymással.

A III. r. vádlott az utolsó szó jogán a felszólalásában foglaltakat ismételte meg.

A fellebbezés részben, az alábbiak szerint alapos.

A Fellebbviteli Főügyészség indítványára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság elsőként a fellebbezés joghatályosságát, mint az érdemi felülbírálat előkérdését vizsgálta.

A Be. 386. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével

a) olyan vádlott bűnösségét állapította meg, illetőleg olyan vádlott kényszergyógykezelését rendelte el, akit az elsőfokú bíróság felmentett, vagy vele szemben az eljárást megszüntette,

b) olyan cselekmény miatt állapította meg a vádlott bűnösségét, amelyről az első fokú bíróság nem rendelkezett,

c) az első fokon elítélt vádlottat felmentette, vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.

A harmadfokú eljárás szabályai az eljárási törvénybe 2006. július 1-jei hatállyal kerültek beiktatásra, a törvényhely (1) bekezdés b) pontja ettől eltérően csak 2009. július 13-a óta - a 2009. évi LXXXIII. törvénnyel - került a Be. rendelkezései közé.

A módosításhoz fűzött miniszteri indokolás szerint a kiegészítést az tette indokoltá, hogy a Be. másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét szabályozó rendelkezése nem szabályozta azt az esetet, amikor az első fokú bíróság nem rendelkezik a terhelt bűnösségéről, a másodfokú bíróság viszont bűnösnek mondja ki. Ha az első fokú bíróság egymással anyagi halmazatban lévő bűncselekményeket bírál el, és ezek közül valamely cselekményben nem mondja ki a vádlottat bűnösnek, de a történeti tényállásban rögzíti a cselekmény elkövetését, majd a másodfokú bíróság e cselekményben bűnösnek mondja ki, a Be. hatályos 386. § (1) bekezdése szerinti szövege alapján nem nyílik meg a harmadfokú elbírálás lehetősége, ami ellentétes a harmadfokú szabályozás jogalkotói szándékával.

Ezekben az esetekben a terhelt bűnösségének megállapítása először másodfokon történik meg, ami lényegét tekintve megegyezik azzal az esetkörrel, amikor az első fokon felmentett terhelt bűnösségét a másodfokú bíróság megállapítja, ezért nem indokolt a különbségtétel a harmadfokú eljárás lehetősége tekintetében. A törvény ezért a Be. 386. § (1) bekezdését a kifejtettek szerint kiegészítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása (16. oldal 4. bekezdés) értelmében III.r. vádlott büntetőjogi felelősségét - a joghatályos magánindítvány, és a vádirati tényállás által is rögzített, és az elsőfokú bíróság ítéleti tényállásában szó szerint átvett történeti tényállás ellenére - azért nem látta megállapíthatónak, mert a magánindítványra büntethető bűncselekmény tekintetében az ügyész nem vette át a vád képviselőt, nem volt e tekintetben törvényes vád.

Ennek jogi konzekvenciáit a rendelkező részben nem vonta le: amennyiben ugyanis „törvényes vád hiányában” látta a felelősségre vonás akadályát, ennek megfelelően az eljárást testi sértés vétsége tekintetében meg kellett volna szüntetnie. E helyen egyelőre eltekintve attól, hogy jogilag helytálló döntés volt-e az elsőfokú bíróság részéről a megszüntető határozat meghozatalának mellőzése, azt rögzíti a harmadfokú bíróság, hogy ilyen tartalmú rendelkezés léte esetén a másodfellebbezési jogosultság nyilvánvaló volna, ugyanis a megszüntető rendelkezéssel szemben a másodfokú bíróság bűnösséget állapított meg, tehát a másodfokú ítélet ellen a Be. 386.§ (1) bekezdés a) pontja alapján

lett volna helye fellebbezésnek. Miután azonban azt a kifejezett álláspontját, hogy a vádlott „nem bűnös”, csak az indokolásban fejtette ki, azaz a testi sértés tekintetében az elsőfokú bíróság nem rendelkezett, a másodfellebbezési jog a Be. 386.§ (1) bekezdés b) pontján alapul. A lényeg ugyanis az, hogy a bűnösség kérdésében az első- és a másodfokú bíróság - adott esetben kifejezetten is megokolt, azaz nem csupán az elsőfokú bíróság „hallgatásán” alapuló - eltérő álláspontra helyezkedett, és a harmadfokú eljárás, valamint a Be. 386.§ (1) bekezdés b) pontjának (2009-es módosítással történő) törvénybe iktatása mögött pontosan ez a jogalkotói akarat húzódik meg.

Az a körülmény, hogy a másodfokú bíróság a bűnösség megállapításának alapjául szolgáló tények körének bővítése nélkül, a terhelt cselekményének minősítését megváltoztatva - valóságos anyagi vagy alaki halmazatként - rögzíti, hogy a terhelt cselekménye az elsőfokú bíróság által megjelölt mellett más bűncselekményként is minősül, másodfellebbezés benyújtásának alapjául valóban nem szolgálhat. E tekintetben osztotta az ítéletábra a főügyészi álláspontot. De a jelen esetben nem egyszerűen erről van szó, hanem arról, hogy a kétfokú eljárásban a másodfokú bíróság bűnösséget megállapító rendelkezése az elsőfokú bíróság kifejezett jogi álláspontjával ellentézet. Emellett - mint ahogyan azt a harmadfokú bíróság a későbbiekben kifejti - a testi sértésért való büntetőjogi felelősség megállapítása a büntető anyagi jogi szabályok esetleges sérelmének vizsgálatát természetesen vetette fel.

Mindezért az ítéletábra a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 387. §-ának (1) és (2) bekezdése szerinti terjedelmében - a fellebbezéssel érintett III.r. vádlott vonatkozásában - „az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt felülbíráltta.

Ennek során megállapította, hogy olyan - a Be. 399. §-ának (1)-(4) bekezdése szerinti - feltétlen hatályon kívül helyezési okot képező eljárási szabálysértés, amely az ügy érdemi elbírálását kizárja, sem az első-, sem a másodfokú eljárás során nem történt.

Az elsőfokú bíróság igen körültekintően eljárva foglalt állást a bizonyítékok kapcsán az eljárási törvény 78.§-ában írt rendelkezések nyomozás során történt megtartása, és így módon az egyes gyanúsítottai vallomások felhasználhatóságát illetően.

Ennek alapján törvényesen rekesztette ki a bizonyítékok köréből a Be. 183.§ (5) bekezdésére figyelemmel I.r. vádlott első gyanúsítottai kihallgatásáról készült jegyzőkönyvet, mert az írni-olvasni nem tudó vádlott kihallgatása során az ügyben nem érdektelen személyt alkalmaztak hatósági tanúként. Ezzel ellentétben a 2013. október 30-i folytatólagos kihallgatás jegyzőkönyvét - a hatósági tanú mellőzésére tett kifejezett gyanúsítottai nyilatkozat alapján - jogszerűen vonta értékelési körébe.

A hatósági tanú alkalmazási szabályainak megsértésére III.r. vádlott 2013. október 16-i kihallgatásával összefüggésben szintén helyesen következtetett, bár megjegyzi a harmadfokú bíróság, hogy önmagában az a körülmény, hogy ebben az időpontban a vádlott büntetés-végrehajtási intézetben volt, nem teszi kizárttá hatósági tanú alkalmazását, az őrzést ellátó szervezet tagjai pusztán e minőségük folytán nem válnak az ügyben érdekeltté vagy elfogulttá. Az elsőfokú bíróság e megállapítását (ítélet 9. oldal 4. bekezdés utolsó mondata) ezért mellőzte a harmadfokú bíróság.

Hasonlóképpen helyesen foglalt állást II.r. vádlott 2013. október 20-i gyanúsítottai vallomásának jogszabálysértő volta mellett, ugyanis nem állapítható meg az iratok alapján, hogy a gyanúsított védőjének Be. 48.§ (1) bekezdése és a Be. 184.§ (2) bekezdésében írt, a gyanúsított kihallgatásáról történő értesítéshez és jelenléthez fűződő jogai - és ezen keresztül a védekezéshez való jog - érvényre juttatása valóban megtörtént-e.

A testi sértés miatti felelősségre vonás eljárási feltételének kérdésében azonban a Be. 496.§-ában írtakat tévesen értelmezte.

Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy közvádra és magánvádra üldözendő ügyek találkozásakor, ha utóbbi vonatkozásában joghatályos magánindítványt terjesztettek elő és az ügyész akár hallgatólagosan, akár kifejezetten a vád képviselőjét átvette, akkor a büntetőeljárás egységesen, a közvádra üldözendő bűncselekmény miatt folytatott eljárás szerint történik. (EBH2006. 1499.)

Ennek oka, hogy az ügyészi minősítés a bíróságot nem köti, amennyiben tehát az ügyész a vádlottnak olyan tevékenysége miatt emelt vádat, amely Be. 54. §-a (1) bekezdésében fel nem sorolt bűncselekmény megállapítására alkalmas, már a vádemeléssel érvényesíti a kérdéses cselekmény miatt a vádlottal szemben az állam büntető igényét (BK 29. szám)

Mindezen túlmenően - mint ahogyan arra a harmadfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség indítványára reflektálva előre bocsátotta, - a törvényes vád hiánya következményeként az elsőfokú bíróságnak (és egyébként bármely fokon eljáró bíróságnak) az eljárást a testi sértés vétsége vonatkozásában meg kellett volna szüntetnie. [lásd Be. 267. § (1) bek. j) pont, 373. §. (1) bek. c) pont, 399. § (1) bek.].

Ez a mulasztása is voltaképpen eljárási szabálysértésként értékelendő, de a vádlói legitimitás aggálymentessége miatt a megszüntető rendelkezés elmaradása önmagában semmilyen hatással nem volt sem saját határozatának meghozatalára, sem pedig a másodfokú bíróság érdemi vizsgálódására. A másodfokú bíróság e tekintetben a jogszabályoknak megfelelően eljárva helyesbítette az elsőfokú bíróság hibáját, és állapította meg azt, hogy a magánindítvány joghatályossága, és a közvádlói vádemelési jogosultság - mint eljárási és anyagi jogi előfeltételek - együttesen a testi sértés miatti büntetőjogi felelősségre vonás elvi lehetőségét megalapozták.

Az viszont már jogi minősítésre tartozó kérdés, hogy a bűnösség megállapítására másodfokon törvényesen került-e sor, erre az ítéletábra abban a körben tér vissza részletesen.

A másodfokú bíróság is túlnyomórészt megtartotta a perrendi szabályokat, egyetlen kivétellel.

A Be. 345.§-a értelmében a másodfokú bíróság eljárására a Be. XI-XIII. Fejezetének szabályait kell - eltérő rendelkezés hiányában - alkalmazni.

Az ily módon irányadó Be. 322. § (1) bekezdése szerint, ha az ügy bonyolultsága, a határozat nagy terjedelme vagy más fontos ok szükségessé teszi, a határozat meghozatalára és kihirdetésére a tárgyalás nyolc, kivételesen tizenöt napra elnapolható. A határozat kihirdetésének határnapját a tárgyalás elnapolásakor ki kell tűzni.

A másodfokú bíróság az ügyben 2015. június 3. napján tartott nyilvános ülést, amelyen a perbeszédék elhangzottak, a vádlottak az utolsó szó jogán nyilatkozatot tettek, majd a törvényszék a nyilvános ülést határozathirdetésre napolta el. A 2015. június 23-i napon a jelenlévők számbavételén túl valóban nem történt egyéb, mint a másodfokú ítélet kihirdetése.

A másodfokú bíróság a napolás során nem tartotta meg a Be. 322.§ (1) bekezdésének szabályát, ugyanis 15 napnál hosszabb időköz - 20 nap - telt el. Ez azonban mindössze a Be. 375.§ (1) bekezdésében rögzített relatív eljárási szabálysértést eredményezett, amely az érdemi határozatra semminemű kihatással nem volt, így nem képezte az érdemi felülbírálat akadályát.

Mindezen túlmenően az ítélet tábla megállapította, hogy indokolási kötelezettségének mind az első- mind pedig a másodfokú bíróság is a szükséges mértékben eleget tett. Mérlegelő tevékenységéről, illetve annak eredményéről, ellenőrizhető módon számot adott, ennek során tényből tényre is helyesen következtetett.

A Be. 388. §-ának (1), illetve (2) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú ítélet alapját képező tényállásra, ha az - miután a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak - további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott, vagy az iratok alapján azzá tehető, ekként a helyes tényállás megállapítható, a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető.

A harmadfokú bíróság értelemszerűen azt vizsgálja, hogy a másodfokú bíróság által irányadónak tartott tényállás megalapozott-e. Ezalatt pedig az első fokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által megalapozottnak tartott tényállás értendő.

A másod- és harmadfokú bíróság számára egyaránt adott ugyanis a megalapozatlanság vizsgálatának törvényi lehetősége és ugyanaz értendő a megalapozatlanság okai alatt [Be. 351. § (2) bekezdés].

A megalapozatlanság közvetlen kiküszöbölésének (a reformációs jogkörnek) azonban eltérő a terjedelme. A másodfokú bíróság - a törvényi korlátok között, felülmérlegeléssel - akár eltérő tényállást is megállapíthat [Be. 352. § (1) bekezdés *b*) pontja, és (3) bekezdés]. A harmadfokú bíróság viszont a tényállást csupán kiegészítheti (az abból hiányzó ténymegállapításokat pótolhatja), és helyesbítheti (a meglévő ténymegállapítást módosíthatja, mellőzheti).

A két terjedelem közötti különbség lényege, hogy a kiegészítés, a helyesbítés csak a meglévő tényállásba illeszkedő ténymegállapítást eredményezhet, attól eltérőt nem. Ami pedig kívül esik a harmadfokú bíróság - a másodfokú bírósághoz képest szűkebb - reformációs jogkörén, az értelemszerűen a hatályon kívül helyezési (kasszációs) jogkörbe kerül [Be. 399. § (5) bekezdés].

Mindezeket előrebocsátva az ítélet tábla a felülbírálat eredményeként megállapította, hogy a másodfokú bíróság ítéletének alapját képező tényállás kisebb pontatlanságok következtében megalapozatlan, ezért a Be. 388. §-ának (2) bekezdése szerint azt a következők szerint helyesbíti:

A másodfokú ítélet 3. oldal 2. bekezdését -III.r. vádlott személyi körülményeit - kiegészíti azzal, hogy a vádlott közfoglalkoztatottként a cég1 alkalmazásában áll, havi jövedelme 70.542 forint. (harmadfokú nyilvános ülésen csatolt igazolás)

A 3. oldal 2. bekezdésében helyesbített korábbi elítélések alapjául szolgáló bűncselekmények közül III.r. vádlott az első 2011. május 20-án, a másodikat 20110. január 18-án követte el. (erkölcsi bizonyítvány)

Az elsőfokú ítélet 5. oldal első bekezdését akként egészíti ki, hogy a vádlottak 18:00 óra körüli időben értek a sértettek házához. (rendőri jelentés 43. oldal, sértett1 nyomozati vallomása, 51. oldal)

Az ekként pontosított és immár hiánytalan ítéleti tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. §-ának (2) bekezdésében felsorolt hibáktól, hiányosságoktól és ily módon az a harmadfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság az ügyben minden, a tényállás alapos és hiánytalan tisztázásához szükséges bizonyítást lefolytatott.

Kellő részletességgel ismertette a vádlottak törvényes eljárési környezetben felvett vallomásait és érdemi védekezését és azokat egybevetette a tanúvallomásokkal, valamint az okirati bizonyítékokkal. Mérlegelése során a vádlottaknak csak azon vallomásait fogadta el, amelyek az eljárás más, hitelt érdemlő bizonyítékaival összhangban álltak.

Ennek eredményeként - alapvetően sértett1, az sértett 1 és tanú1 vallomása, a helyszíni szemle jegyzőkönyvére támaszkodva - állapította meg az ügy közvetlen előzményeit, azaz sértett1 által 2013. szeptember 21. napjára szervezett rendezvényt, majd a vád tárgyává tett cselekményeket, azt, hogy a vádlottak a sértetteket milyen kijelentésekkel szidalmazták, és hogy az sértett 1 kézsérülését III.r. vádlott okozta a nála lévő fokossal, amellyel sértett1 felé ütött. E közben I.r. vádlott késsel hadonászott a kerítésen befelé, II.r. vádlott pedig kissé távolabb szidalmazta, fenyegette a sértetteket.

A másodfokú bíróság a tényállást olyan tényekkel egészítette ki, amelyek az elsőfokú bíróság által elfogadott vallomások alapján aggálytalanul megállapíthatóak voltak, de amelyeket a járásbíróság részint helytelen következtetések útján mellőzött.

A nyomozati iratok 43. oldalán elfekvő rendőri jelentés szerint az intézkedésre azért került sor a vádbeli időben, mert az intézkedés alá vont személyek szóváltásba keveredtek az ottlakókkal *politikai nézeteik miatt*.

Sértett1 a nyomozás során arról számolt be mindvégig, hogy közte és II. r. vádlott (és családja) között korábban abból származtak konfliktusok, mert II.r.-ék nem voltak hajlandóak betartani az együttélés szabályait, és ezt ő szóvá tette (69. oldal). A támadás során mindhárman folyamatosan „gárdistáztak”. A tárgyaláson is büszkén hangsúlyozta, hogy ő kiváló gárdista, soha nem sértette meg a törvényt, a magyar nemzeti gárda tagja (22. sorsz. jkv. 16. oldal)

Az sértett 1 is úgy nyilatkozott, hogy a helyi romáknak nem tetszett, hogy az anyja (sértett1) település1-re szervezett egy gyűlést (nyom. ir. 83. oldal), és a házuknál az őket megtámadó személyek azt ugyan konkrétan nem mondták, mi a bajuk, csak végig kiabáltak, hogy „gárdista kurva, meg fogtok döglenni, paraszt magyarok” (22. sorsz. jkv. 22. oldal).

A II.r. vádlott nyomozati vallomásában sértett1-et mindvégig „gárdista nő”-ként jellemezte és jelölte meg, és még módosított vallomásában (22. tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal) is úgy számolt be a történetekről, hogy társai a vádbeli napon azért hívták magukkal, mert „a gyereket megtámadták a gárdisták”, és a helyszínen „gárdisták meg ilyen dumák hangzottak el”, de ő abban nem vett részt.

Az I.r. vádlott a nyomozási bíró előtt (nyom. ir. 135. oldal) úgy nyilatkozott, hogy azért mentek a sértettek házához, hogy őket megkérdezzék, „miért nem hagyják békén őket a gárdisták”.

Tanú1 a nyomozás során elmondta azt is, hogy őt az események kellős közepén pontosan azért hívta fel sértett1, hogy hallgassa végig, „mit művelnek vele a romák”.

Ugyan kétség kívül nem a jelen eljárással érintett tényállással függött össze tanú2 vallomása, de település1 aktuális közhangulatát, a településen élők között feszülő indulatokat e vallomás, és a nyomozati iratok 45. oldalán lévő feljegyzés is szemléletesen adja vissza.

Tanú2 arról adott számot a nyomozás során, hogy ő maga is részt vett a sértett1 által szervezett rendezvényen 2013. szeptember 21-én, és amikor másnap sértett1-ék háza felé tartottak, elhaladt

mellettük egy gépkocsi, amiben roma származásúak ültek, és azt kiabálták feléjük, hogy „meg fogtok döglenni magyarok”.

A hivatkozott rendőri feljegyzés szerint 2013. szeptember 23-án (a tényállással érintett cselekmény napján) 20:12 órakor egy, a szervezet3 elnökeként bemutatkozó személy azt közölte, hogy azon a napon egy magyar családot a helyi kisebbség tagjai megtámadták és bántalmazták, és a helyi kisebbség tagjai rettegésben tartják a településen élő magyar embereket. Ha pedig a rendőrség nem védi meg ezt a magyar családot, akkor telefonon értesíteni fogja a már készenlétben álló nemzeti szervezeteket, és 1000 fővel fognak település1-en vonulni, és megvédeni a magyar családot és a magyarokat.

Mindezek alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vádlottak cselekményének közvetlen előzménye a gárdista rendezvény volt, amelyet sértett1 szervezett. Ebben az időben a településen feszült közhangulat alakult ki, mert a roma lakosság sérelmezte a nemzeti gárda rendezvényét. Semmi más elfogadható oka nem volt és nem is lehetett a vádlottak által tanúsított magatartásnak, mint ez a sérelem, I.r. és III.r. vádlott nagy mérvű indulatát a társuk és a sértettek közötti személyes (a gárda rendezvényétől függetlenül) konfliktus nyilvánvalóan nem válthatta ki, azt nem is ismerték, az ezzel összefüggő vallomásaik - ellentmondásosságuk folytán - csak tudatosan egyeztetett védekezést takart. E bizonyítékon felül a támadás motívumát teljesen egyértelművé tették a helyszínen tett kijelentések is, amelyekkel a sértettekkel - mint a magyar nemzeti gárda valós vagy vélt tagjaival, és a magyar nemzethez tartozásukkal - szembeni felfokozott indulatot és gyűlöletet juttatták kifejezésre.

A „rohadt gárdisták, meg fogtok döglenni!”, „Rohadt magyarok, égni fogtok, meg fogtok halni!”, és a „Büdös magyarok, elvágjuk a torkotokat!” fenyegető megnyilvánulások - melyeknek mindhárom vádlott hangot adott - és az ezzel egy időben kifejtett közösségellenes, (dolog és személy elleni) erőszakos magatartásuk közötti ok-okozati összefüggés a legcsekélyebb kétségeket sem hagyja maga után.

Miután jelen ügyben az eljáró bíróságok a bizonyítékok értékelésére vonatkozó kötelezettségüknek mindenben eleget téve jártak el, következtetéseik pedig okszerűek, a bizonyítékok felülmérlegelésére a harmadfokú eljárásban törvényes lehetőség nem volt. Egyúttal nem értett egyet az ítéletábra a védőnek azzal az érvelésével sem, amely a tényállás megalapozatlanságán keresztül a hatályon kívül helyezést célozta meg.

A védő a motívum tekintetében azért tartotta felderítetlennek az eljáró bíróságok által rögzített tényállást, mert elmulasztották beszerezni a felek közt folyamatban lévő további büntető ügyek iratait, és ily módon nem voltak abban a helyzetben, hogy megalapozott következtetést vonjanak a cselekmény valós indítékát illetően.

Erre vonatkozóan viszont sértett1 beadványából (másodfokú iratok 5. sorszáma) nyerhetők adatok, amely szerint II.r. vádlott a jelen ügyben töltött előzetes letartóztatásából szabadulását követően továbbra is fenyegette őt, hogy megöli, amelynek következtében zaklatás miatt tett feljelentést, valamint megmérgezte a kutyáit, amelynek következtében állatkínzás miatt tett feljelentést.

Ezek az adatok semmilyen mértékben nem vonják kétségbe az eljáró első- és másodfokú bíróság előzményekre és motívumra vonatkozó ténymegállapításait, ugyanis az érintett eljárások jóval később indultak, mint amikor a jelen ügy eseményei történtek, így azok előzményként és kiváltó okként semmiképpen nem vehetők számításba.

A védő egyebekben a jogi minősítést támadta, más megalapozatlansági okot maga sem észlelt. Ezért a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére törvényes ok nem volt.

A harmadfokú bíróság a továbbiakban megállapította, hogy az eljáró bíróságok okszerűen következtettek a III. rendű vádlott bűnösségére, a cselekménye jogi minősítése körében kifejtettek körében az ítéletábra alapvetően a másodfokú bíróság indokolásában írtakat osztotta.

A Btk. 216. § (1) bekezdése szerinti közösség tagja elleni erőszak büntetett az követi el, aki más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultsága miatt olyan, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az adott csoport tagjában riadalmat keltsen, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Ehhez képest a törvényhely (2) bekezdése minősített esteként szabályozza, ha az elkövető más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultsága miatt bántalmaz, illetve erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, azt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetve.

A törvény a két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetni rendelt ún. minősített esetek körében többek között a felfegyverkezve [216. § (3) bekezdés b) pont], és a csoportos [216. § (3) bekezdés e) pont] elkövetésnek tulajdonít nagyobb társadalomra veszélyességet.

A törvényi tényállás az emberi méltóságot és emellett, illetve ezen belül a különböző kisebbségeket védi; elsősorban a nemzeti, etnikai, faji, vallási vagy más csoportok elleni erőszakos fellépést tilalmazza. A bűncselekmény védett jogi tárgya: a diszkrimináció nélküli együttéléshez fűződő társadalmi érdek. Az a rendeltetése, hogy senkit ne érhesen bántódás amiatt, mert valamely népcsoporthoz, vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozik.

A bűncselekmény ún. passzív alanya, illetve sértettje bárki lehet. A nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság bármely csoportjához tartozás ténye nem szükségszerű eleme a passzív alanná válásnak. Az is lehet passzív alany, akiről az elkövető tévesen feltételezi, ezen csoportok egyikéhez vagy többségéhez való tartozását.

Relatív és mindig a tényleges szituációtól is függ, hogy adott helyen és időben ki tekinthető többségnek, illetve kisebbségnek. Éppen ezért nem értett egyet az ítéletábra azon védői okfejtéssel, amely a sértetti kör leszűkítésére irányult, azaz arra, hogy a szervezet² - mint a betiltott szervezet¹ utódszervezete - önmagában emiatt nem élvezhet jogvédelmet még a cselekmény bizonyítottsága esetén sem. Ez alapvetően ellentétes lenne a diszkriminációtól mentes együttélés oltalmának követelményével. Figyelemmel a 30/1992. (V. 22.) AB határozatban foglaltakra is, az Alkotmánybíróság értelmezésében a lakosság egyes csoportjai kitétel mögött „az eltérő nézetrendszer (párttagok, egyesületek, mozgalmak stb. résztvevői) vagy egyéb, tulajdonképpen bármely ismérv szerint elkülönülő személyek védelmének szándéka húzódik meg”.

A többnemzetiségű és a plurális nézetrendszerek különbözőségén felépült demokratikus jogállamban a közösségek konfliktusok nélküli egymás mellett élése mindenkivel szemben a tolerancia, és az önkénnyel tartózkodás követelményét támasztja, a védelem ezért olyan kiemelkedő társadalmi érdek, amiért is a büntetőjog eszközeivel szükséges fellépni, és megakadályozni, hogy bárkit egy közösséghez való tartozása vagy annak vélelmezése miatt támadás érjen.

A törvényi szabályozás biztosítja, hogy a büntetőjogi védelem valamennyi közösség, csoportosulás tagjára kiterjedjen, függetlenül attól, hogy az adott közösség mekkora létszámú, milyen elvek, szabályok mentén, milyen okkal vagy céllal jött létre, vagy szerveződött organikusan.

A bűncselekmény (1) és (2) bekezdése eltérő elkövetési magatartást pönalizál. Nem kizárt a különböző elkövetési magatartások egyidejű, vagy egymás utáni kifejtése, de a minősített eset értelemszerűen az alapeseti cselekményt konzumálja, elnyeli. Abban az esetben tehát, ha a közösség elleni erőszak bántalmazásban, vagy kényszerítésben is megnyilvánul, a kihívó közösségellenes magatartás önmagában, illetőleg ezzel halmazatban nem büntetendő cselekmény. A bűncselekmény rendbelisége azonban minden esetben a sértettek számához igazodik.

A bűncselekmény szándékos, amelynek indítéka, motívuma a passzív alany valamely csoporthoz tartozása. Az alapul fekvő ügyben a terheltek által tanúsított magatartás jogi minősítése szempontjából is a cselekmény motivációjának van eminens jelentősége. A csoportos részvételre figyelemmel nem mellőzhető annak az alapos vizsgálata, hogy az egyes elkövetőket konkrétan mi motiválta a cselekmény végrehajtásakor; az, hogy a sértettek azonos ismérvek alapján elkülönült csoporthoz tartoznak, avagy - ahogy az írásban benyújtott védői fellebbezésben megjelölt másodlagos indítvány elfogadhatósága esetén - a cselekmény „csupán” az általános együttélési szabályok nyílt semmibevétele és ekként legfeljebb garázdaságként értékelhető.

A másodfokú bíróság hibátlan okfejtéssel mutatott rá arra, hogy milyen okok miatt látta megállapíthatónak a közösség tagja elleni erőszak büntetettét az elsőfokú bíróság minősítésével szemben, de a jogi értékelés már ellentmondásos, és nem áll maradéktalanul összhangban a rendelkező résszel.

Az ítélet 4. oldal ugyanis azt tartalmazza, hogy az elkövetők a sértetteket - sértett1-et és fiát - egy adott csoporthoz tartozásuk okán *bántalmazták*. A sértettek elleni támadásuk oka egyértelműen a magyarsághoz és a szervezet2-höz való tartozásuk, valamint az utóbbi csoporttal történő sértetti szimpátia mindenki számára történő kinyilvánítása váltotta ki. A vádlottak cselekményének motivációja így a másodfokú bíróság megítélése szerint aggálytalanul megállapítható, amikor hangot adtak annak, hogy a sértetteket egy másik - jelen esetben magyar - nemzetiségi csoporthoz és egy egyesülethez sorolták.

Ez az indokolás következésképpen a bántalmazásban megnyilvánuló elkövetői magatartásra alapítva látta megállapíthatónak a vádlottak büntetőjogi felelősségét, amely a Btk. 216.§ (2) bekezdésében került szabályozásra, szemben a rendelkező részben feltüntetett (1) bekezdéssel.

További indokaiban a másodfokú bíróság viszont leszögezte, hogy „a vádlottak azon magatartásukkal, mellyel egymás tevékenységéről tudva, közösen sértett1-et annak magyarsága és a szervezet2-höz tartozása okán megtámadták, és úgy megfenyegették, hogy benne az nagyfokú félelmet keltett, társtettesként megvalósították a Btk. 216.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés b) és e) pontjai szerint minősülő közösség tagja elleni erőszak büntetettét”. A csoportos elkövetés a Btk. 459.§ (1) bekezdés 3. pontján alapul, a felfegyverkezve elkövetést pedig az III.r. vádlott által használt, az élet kioltására alkalmas fokos tette megállapíthatóvá a Btk. 459.§ (1) bekezdés 6. pontja alapján.

Ebből következésképpen az sértett 1 (mint sértett) sérelmére elkövetett cselekmények közösség tagja elleni erőszak büntetékénti értékelése már nem tűnik ki, ellenben a másodfokú bíróság III.r. vádlott bűnösségét - az elsőfokú bíróság indokaival ellentétben - a Btk. 164.§ (1) és (2) bekezdése szerinti testi sértés vétségében is megállapíthatónak tartotta. Ez a megoldás azt tükrözi, mintha az sértett 1 tekintetében mindössze a testi épség elleni bűncselekményt tekintette volna értékelhetőnek a másodfokú bíróság.

E félreérthető, és ellentmondásos érvelés mindenképpen tisztázást és feloldást igényelt a harmadfokú bíróság részéről, melynek során az alábbi álláspontra helyezkedett.

A kihívóan közösségellenes magatartás fogalmánál a garázdaság törvényi tényállásának értelmezéséből kell kiindulni. E szerint a kihívó közösségellenesség olyan, az együttélés elemi szabályaival ellentétes, azokkal és a közösséggel nyíltan szembeszegülő arcátlan magatartás, amelynek jellemzői a konkrét ügyben felfedezhetők.

Bántalmazás alatt a más személy testére gyakorolt támadó szándékú fizikai ráhatást kell érteni, amely általában - bár nem szükségszerűen - fájdalomérzetet okoz, avagy tetteges becsületsértést valósít meg. Így bántalmazással valósul meg a bűncselekmény, ha az elkövető ütlegeti, avagy megrúgja a sértettet, de bántalmazásnak minősül pl. a haj, a szakáll meghúzása, a kéz kicsavarása is.

A kényszerítés csak akkor tényállásszerű elkövetési magatartása a bűncselekménynek, ha a törvényben meghatározott módon, tehát erőszakkal vagy fenyegetéssel valósul meg.

Az erőszaknak - értelemszerűen - e bűncselekmény esetében személy ellen kell irányulnia, míg a fenyegetés tekintetében a fenyegetés általános fogalom-meghatározása az irányadó. A fenyegetés súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen [Btk. 459. § (1) bekezdés 7. pontja]. A fenyegetés olyan pszichikai ráhatás, amely képes előidézni a megfenyegetett komoly félelmét.

Az irányadó tényállás szerint sértett¹ a szervezet² tagjaként az egymás mellett élés minőségének javítása céljából „Nagyobb rendet a kistérségekben” elnevezéssel szervezett rendezvényt település¹ községeiben. Ennek során a szervezet² tagjai a sértett házában gyülekeztek. A helyi cigányközösség egyes tagjai a rendezvény megtartását sérelmesnek tartották, úgy érezték, hogy az cigány nemzetiségük ellen irányult.

Ilyen előzmények után érkezett a három vádlott két nappal később sértett¹ és fia (az 1. sz. tanú) által lakott házhoz, ahol fennhangon szidalmazták a sértetteket, „Rohadt gárdisták, meg fogtok döglenni!”, „Rohadt magyarok, égni fogtok, meg fogtok halni!”, és a „Büdös magyarok, elvágjuk a torkotokat!” fenyegető kijelentések megtételével.

Mindeközben III.r. vádlott a nála lévő fokossal felfegyverkezve a telekhatáron emelt kerítésen átnyúlva sértett¹ felé ütött. A fokost az ekkor odalépő sértett¹ megkísérelte kivenni a vádlott kezéből, amelynek következtében annak éle megsértette a kezét, továbbá III.r. vádlott a dulakodásuk során az sértett¹ fokost fogó kezét a kerítésoszlopnak nyomta. Az sértett¹ a bántalmazás következtében 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett.

A helyszínre érkezéstől folyamatosan elhangzott, a vádlottak által ismételt kijelentések alapján nem kétséges, hogy a vádlottakat - s közöttük a III. rendű vádlottat is - az motiválta a cselekményük elkövetése során, hogy a sértettek más népcsoportokhoz tartoznak, továbbá az, hogy ezen felül sértett¹ általuk is tudottan a szervezet² tagja, és az sértett¹ (a fiát) is vele azonos megítélés alá vették. A folyamatosan ismételt életveszélyes fenyegetésük is ehhez kapcsolódott. Erre utal már az is, hogy III. rendű vádlott (és társai) a helyszínre már felfegyverkezve érkeztek. Arra az eljárás során konkrét adat nem merült fel, hogy az sértett¹ valóban tagja volt-e a szervezet²-nek, de az események során a vádlottak erre különösebb figyelmet nem fordítottak, őt az édesanyjával azonosan kezelték. A közösség tagja elleni erőszak megállapíthatóságához pedig nem szükséges, hogy a megtámadott személy ténylegesen is valamely csoportba tartozzon, elegendő a vélt közösséghez tartozása is.

A harmadfokú bíróság egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy az események idején szándékegységben cselekvő vádlottak részéről elhangzott kijelentésekhez köznyelvi értelemben a magyarsággal és a szervezet2-vel szembeni heves ellenséges érzelmek tapad, amely messzemenőig meghaladja a garázda magatartások során rendszerint elhangzó és gyalázkodó tartalmú szitokszavak általános indulati töltetét.

A harmadfokú bíróság által megalapozottnak tekintett tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy III.r. vádlott élet kioltására alkalmas eszközzel támadt a sértettekre, miközben erőszak alkalmazását kilátásba helyező kijelentéseket kiabáltak. Mindennek során pedig, a motivációt megalapozó szidalmazások, és fenyegetőzések közepette III.r. vádlott a fokossal sértett1-et kívántra bántalmazni, de a segítségére siető sértett 1 szenvedett el sérüléseket a kettejük közti dulakodás során, a vádlott szándékos magatartásának eredményeképpen. Mindeközben I.r. vádlott a nála lévő késsel hadonászott, azzal a kerítésem befelé csapkodott.

Mindebből következik, hogy III.r. vádlott - társaival akarategységben - a sértettek testi épségét is közvetlenül támadta.

Éppen ezért a III. rendű vádlott nem a Btk. 216.§ (1) bekezdése szerint felel, hanem helyesen a Btk. 216. §-ának (2) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdésének b) és e) pontja szerint minősülő és büntetendő közösség tagja elleni erőszak büntetést követte el, a Btk. 13. §-ának (3) bekezdésében meghatározottak szerint társtettesként, amely egyúttal kihívóan közösségellenes magatartással is párosult. Ez utóbbi azonban legfeljebb a büntetés kiszabása során értékelendő körülmény lehet, külön jogi értékelés alá nem esik.

A felfegyverkezve elkövetést [Btk. 216. § (3) bekezdés b) pont] az elkövetés során a vádlott által használt élet kioltására alkalmas eszköz, míg a csoportos elkövetést [Btk. 216. §-a (3) bekezdés e) pont] a három vádlott szándékegységben, azonos helyszínen, egyidejűleg és együttesen megvalósított magatartása alapozza meg.

A cselekmény rendbelisége a két sértett számához igazodik, mindkét sértett ellen irányult a vádlotti magatartás, magyar nemzetiségük, és a szervezet2-höz tartozásuk, illetve az sértett 1 esetén vélt tartozása okán.

Itt kell visszatérni a III.r. vádlott testi sértésért való felelősségére.

Abban az esetben, ha a bűncselekménynek törvényi tényállási eleme a személy elleni erőszakos magatartás kifejtése, az egységes bírói gyakorlat értelmében e bűncselekmény megvalósítása konzumálja a könnyű testi sértést, és csak az erőszak kifejtése során okozott súlyos testi sértés képez valódi halmazatot az „alap” bűncselekményekkel.

Miután III.r. vádlott bántalmazással valósította meg a terhére rótt közösség tagja elleni erőszak büntetést, az ennek során előálló következmény, nevesen a 8 napon belül gyógyuló sérülés - az elvi büntethetőség ellenére - sem eredményezheti a vádlott felelősségre vonását a Btk. 164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő testi sértés vétségéért.

Felmentő rendelkezésnek azonban helye nem volt, a vádlott cselekményei egységesen közösség tagja elleni erőszak büntetének minősülnek.

A harmadfokú bíróság megállapította, hogy a vádlotti cselekmény egyúttal kétségtelenül megvalósította a köznyugalom súlyos megzavarását eredményező, felfegyverkezve és csoportosan elkövetett garázdaság büntetettét is, amely bűncselekmény a Btk. 339. §-a (2) bekezdésének *a)* és *d)* pontjára figyelemmel három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A garázdaság azonban ún. szubszidiárius bűncselekmény, amely csak akkor állapítható meg, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósult meg. Erre figyelemmel a két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett közösség tagja elleni bűncselekmény mellett, azzal valódi alaki halmazatban nem állhat. A III. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekmény ennél fogva kizárólag közösség tagja elleni erőszak büntetnének minősül.

A teljesség igényével jegyzi meg a harmadfokú bíróság, hogy a Kúria a K-H-BJ-2014-71. számú ügyben a jelen ügygel nagy fokú hasonlóságot mutató tényállás mellett azonos jogi következtetésre jutott.

Emellett a Pest Megyei Főügyészség által is hivatkozott Debreceni Ítéltábla EBD 2015.B.3. számú döntése szintén alkalmas a jelen ügygel való összemérésre, az ott írtakkal - melyek a Kúria fenti döntésével mutatnak ténybeli és jogi hasonlóságot - a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett.

A Debreceni Ítéltábla elvi érveléssel szögezte le az ügy legfontosabb konklúziójaként, hogy a közösség tagja elleni erőszak büntetnének sértettjei adott esetben a többségi társadalomhoz tartozó személyek is lehetnek, amennyiben az e csoporthoz való vagy vélt tartozásuk miatt szenvednek sérelmet, és ezért a fiatalok vádlott bűnösségét közösség tagja elleni erőszak büntetnében látta megállapíthatónak.

Az eljárás első- és másodfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó tényezőket túlnyomórészt helyesen tárta fel, azokat az alábbiakkal szükséges helyesbíteni:

Súlyosító körülményként értékelendő III.r. vádlott tekintetében a garázda jellegű elkövetési mód, melynek indoka, hogy a harmadfokú bíróság olyan jogi minősítést állapított meg a vádlott vonatkozásában, amelynek már nem tényállási eleme a kihívó közösségellenesség, és a cselekmény riadalomkeltésére alkalmassága.

Ugyanakkor enyhítő körülmény a másodfokú határozat kihirdetése óta bekövetkezett további időmúlás, és az, hogy a vádlott azóta rendezett életvezetésű, ellene kriminológiai értelemben kifogás nem emelhető. További enyhítő körülményként értékelte a harmadfokú bíróság - kisebb súllyal - a sértettek elkövetést könnyítő magatartását. Nem vitatható, hogy a sértetteket kitérés kötelezettség nem terhelte, de ők - bár az ingatlan körülvé kerítés kellő védelmet nyújtott a vádlottakkal szemben - a kerítéshez lépve a vádlottak közelébe léptek, és ez hozzájárult ahhoz, hogy a befelé csapkodó vádlott a nála lévő eszközzel könnyebben elérje a sértetteket.

A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság által megválasztott büntetési nem alkalmazásával egyetértett, de annak tartamát eltúlzottnak találta.

Kétségtelen, hogy a vádlott korábban állt már bíróság előtt, de egészen eltérő jellegű bűncselekmények miatt. Négy kiskorú gyermekről gondoskodására, és a cselekmény elkövetése óta tanúsított magatartására, valamint az eltelt időre is figyelemmel a harmadfokú bíróság álláspontja szerint a büntetési célok eléréséhez a törvényi minimumban meghatározott, kétévi tartamú szabadságvesztés is arányos, egyben elégséges.

Ezzel együtt mérsékelte 2 évre a közügyektől eltiltás tartamát is.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata törvényes.

A feltételes szabadság legkorábbi időpontja tekintetében a harmadfokú bíróság - a vádlott személyi és egzisztenciális viszonyait, mint különös méltánylásra okot adó körülményeket értékelve - lehetőséget látott a Btk. 38.§ (3) bekezdésének alkalmazására, és ekként úgy döntött, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztés fele részének letöltését követően feltételes szabadságra bocsátható.

Egyebekben a másodfokú bíróság rendelkezései megfelelnek a jogszabályoknak.

Mindezek alapján az ítélőtábla a Be. 398. § (1) és (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság határozatát a rendelkező rész szerint III.r. vádlott tekintetében megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 397.§-a alapján helybenhagyta.

, 2016. év február hó 26. napján

dr. Magócsi István sk.

a tanács elnöke

dr. Borbás Virág Bernadett sk.

előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2015. június 23. napján kelt 14.Bf.533/2014/7. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.268/2015/5. számú ítéletében írt változtatással 2016. év február hó 26. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2016. év február hó 26. napján

dr. Magócsi István sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő